

FOCUS

Ο Μητσοτάκης και το μακρινό '89 της τρομοκρατίας

Δεν μάθαμε και δεν θα μάθουμε ίσως ποτέ το ποιος και γιατί έσπρωξε τον υπαξιωματικό της Αεροπορίας Μιχάλη Παυλή να επιχειρήσει να τοποθετήσει μια βόμβα στο Δημοτικό Θέατρο Μυτιλήνης, όπου θα μιλούσε ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης. Το περίεργο συμβάν το αφηγείται ο αείμνηστος πολιτικός ηγέτης στον Αλέξη Παπαχελά και περιλαμβάνεται στον δεύτερο τόμο του εκδοτικού έργου «Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης με τα δικά του λόγια»

Κώστας Τσαούσης

13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019, 21:05

Το σκέφτηκα παραπάνω από μια φορά. Το παίδεψα για ώρες στο μυαλό μου. Το ερώτημα ήταν ακόμη εκεί κλείνοντας τον δεύτερο τόμο του πολύτιμου για την πρόσφατη πολιτική και οικονομική ιστορία του τόπου εκδοτικού έργου «Ο

Κωνσταντίνος Μητσοτάκης με τα δικά του λόγια» (Εκδόσεις Παπαδόπουλος) που φέρει την υπογραφή του δημοσιογράφου Αλέξης Παπαχελά.

Κλείνοντας τον τόμο –400 και κάτι σελίδες μαζί με το Παράρτημα, τις Σημειώσεις, το Ευρετήριο Ονομάτων, τα Βιογραφικά και το Ενθετο με τις φωτογραφίες που καλύπτουν την διαδρομή του πολιτικού ηγέτη από την περίοδο της Μεταπολίτευσης το 1974 έως το 2016, περίοδο όπου στη κυβέρνηση βρίσκεται ο Αλέξης Τσίπρας– διάβασα (ξανά) το κείμενο στο οπισθόφυλλο της έκδοσης. Το παραθέτω εδώ:

«Ο Αλέξης Παπαχελάς επιστρέφει με τον δεύτερο τόμο της συγκλονιστικής αφήγησης του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, όπως προέκυψε από τις συναντήσεις τους που πραγματοποιήθηκαν με ρητή συμφωνία το περιεχόμενό τους να δημοσιοποιηθεί μετά την αποχώρηση του Έλληνα ηγέτη από τη ζωή.

Ο Αλέξης Παπαχελάς

Με τα δικά του λόγια, ο μεγάλος πολιτικός άνδρας αποκαλύπτει και αποκαλύπτεται για πρώτη φορά εκ βαθέων, αιφνιδιάζοντας συχνά τον αναγνώστη καθώς φωτίζει με θάρρος –αλλά και αυτοκριτική διάθεση– αμφιλεγόμενες όψεις της πρόσφατης πολιτικής ιστορίας του τόπου.

Η πορεία στην έρημο και οι δύσκολες σχέσεις του με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή τα πρώτα χρόνια μετά την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Τα μυστικά της πολιτικής επιβίωσης και η ολική επαναφορά στην πολιτική σκηνή. Η ένταξη στη Νέα Δημοκρατία το 1978 και η πρωτοφανής πορεία προς την κατάκτηση της ηγεσίας της το 1984. Οι μεγάλες συγκρούσεις με τον Ανδρέα Παπανδρέου που σφράγισαν την δεκαετία του '80. Το Σκάνδαλο Κοσκωτά και η πολιτική θύελλα που οδήγησε στο Ειδικό Δικαστήριο. Η στοχοποίηση της ΝΔ από την τρομοκρατία και η δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη. Οι συγκρούσεις στην κυβέρνηση την περίοδο 1990-1993 για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων. Το άγνωστο παρασκήνιο για το Σκοπιανό. Το χρονικό της πτώσης και ο πραγματικός ρόλος της «διαπλοκής». Οι συμβουλές και η παρακαταθήκη του για τις επόμενες γενιές.

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης καταθέτει τη δική του μαρτυρία για μια ολόκληρη εποχή, την οποία επηρέασε και διαμόρφωσε όσο ελάχιστοι άλλοι».

Επανερχομαι στο αρχικό ερώτημα. Τι κρατώ και τι αναδεικνύω σε ένα κείμενο παρουσίασης της εκδοτικής προσπάθειας... μιας και όλα έχουν ειπωθεί με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Η απάντηση: Προτίμησα να κρατήσω το «ζουμί» από επτά πάνω κάτω σελίδες. Από την σελίδα 126 έως και την σελίδα 133. Είναι όλα όσα βρίσκονται πίσω από τα λόγια του Μητσοτάκη για την τρομοκρατία, την «17 Νοέμβρη» και τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη.

«Δεν το περίμενα, δεν το περίμενα ποτέ. Και δεν ξέρω και γιατί τον σκότωσαν. Κάτι είχε ανακαλύψει ο Παύλος, ο οποίος ήταν πολυπράγμων. Κάτι είχε ανακαλύψει και το φοβήθηκαν και τον σκότωσαν. Διότι ήξεραν ότι θα τους στοίχιζε πολιτικά».

Ο Μητσοτάκης με τα δικά του λόγια. Για πράξη πολιτικής δολοφονίας το σύντομο καλοκαίρι του 1989. Και τα λόγια αλλά και η στιγμή έχουν την σημασία τους. Ειδικά για όλα όσα είχαν προηγηθεί της δολοφονίας Μπακογιάννη.

«Εγώ ήξερα ότι θα είμαστε στόχος της “17 Νοέμβρη”. Ήξερα πολύ περισσότερα πράγματα για τη “17 Νοέμβρη”. Για τους πίσω ισταμένους, πράγματα τα οποία δεν θέλω ούτε και σήμερα να πω – και βέβαια κάποτε θα τα μάθει ο κόσμος. Εμένα μου έκαναν επανειλημμένως απόπειρες δολοφονίας. Τη βόμβα, η οποία είχε στηθεί στην Κατεχάκη, την προλάβαμε 20 λεπτά πριν εκραγεί. (...) Απόπειρα έγινε και στην Μυτιλήνη εναντίον μου όταν αυτός ο αεροπόρος πήγαινε μέσα για να βάλει τη βόμβα και έσκασε».

Σταματώ το διάβασμα και μένω να κοιτάζω το ταβάνι. Ήταν σαν να «βλέπω» μια mini σειρά παραγωγής BBC στο Netflix από εκείνες που η μία έκπληξη συνοδεύει μια άλλη και δεν ξέρεις ποτέ ποιος εκπροσωπεί ποιον, για ποιον δουλεύει και από πού λαμβάνει εντολές.

Όταν συνήλθα από το «τράνταγμα», ακολούθησα στις σημειώσεις εκείνη με την ένδειξη 68. Διαβάζω:

«Στις πρώτες πρωινές ώρες της 22ας Οκτωβρίου 1989 σκοτώνεται ο υπαξιωματικός Μιχάλης Παυλής, όταν εξερράγη η βόμβα που προσπαθούσε να τοποθετήσει στο Δημοτικό Θέατρο Μυτιλήνης. Το απόγευμα της Κυριακής ήταν προγραμματισμένο να μιλήσει στο θέατρο αυτό ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης».

Επιστρέφω στα λόγια του:

«Πήγαινε έμπορος από ένα τούνελ με τη βόμβα, την οποία θα έβαζε εκεί που θα μιλούσα και θα γινόταν βέβαια της κατομοίρας. Εξερράγη απάνω του η βόμβα στην πορεία και σκοτώθηκε, διαμελίσθηκε. Και το “σκέπασαν” αμέσως. Ο αρχηγός της Αεροπορίας ταξίδεψε την επομένη, ξημερώματα, και έτσι η δουλειά “σκεπάστηκε”. Ποτέ δεν ερευνήθηκε τι ήταν, τι έγινε, από πού ως πού. Ένας αξιωματικός, ένας κρατικός λειτουργός βάζει βόμβα την ώρα που πάει να μιλήσει ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης».

Για την ιστορία και μόνο να κάνω μια αναφορά σε μια προκήρυξη της “17 Νοέμβρη” όπου τα μέλη της δολοφονικής σέκτας σκίζουν τα ιμάτια τους ότι «ο Παυλής είτε έδρασε μόνος του είτε σε συνεργασία με άλλους, δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με μυστικές υπηρεσίες και ασφαλίτικους μηχανισμούς. Δεν ήταν πράκτορας ή πιόνι μυστικών υπηρεσιών και η ενέργειά του δεν ήταν προβοκάτσια μυστικών υπηρεσιών».

«Πήγαινε έμπορτος από ένα τούνελ με τη βόμβα, την οποία θα έβαζε εκεί που θα μιλούσα και θα γινόταν βέβαια της κακομοίρας. Εξερράγη απάνω του η βόμβα στην πορεία και σκοτώθηκε, διαμελίσθηκε. Και το “σκέπασαν” αμέσως»

Ακόμη περισσότερο, κάνει εντύπωση ότι η “17 Νοέμβρη” προχωρά και σε μια ιδιότυπη αγιοποίηση του δράστη:

«Η προσωπικότητα του Παυλή όπως αυτή σκιαγραφείται τόσο απ’ το παρελθόν του, τα ενδιαφέροντά του και τις ανησυχίες του, τα βιβλία του, τα αποκόμματα του τύπου με προκηρύξεις επαναστατικών οργανώσεων, τη ζωή του, αλλά και τις μαρτυρίες των γνωστών του, δείχνουν έναν αγωνιστή της ανένταχτης αριστεράς και όχι έναν άνθρωπο των μυστικών υπηρεσιών ή έστω ένα πιόνι τους. Ακόμη κι η ίδια η δουλειά του στη μονάδα ραντάρ και η γειτνίαση της Μυτιλήνης με την Τουρκία είχαν σαν συνέπεια να έχει ο Παυλής άμεση εμπειρία των συνεχών παραβιάσεων του εναέριου χώρου απ’ τα τουρκικά αεροπλάνα και της ανυπαρξίας οποιασδήποτε πραγματικής αντίδρασης σ’ αυτές τις παραβιάσεις. Είχαν σαν συνέπεια ν’ αντιλαμβάνεται και να συνειδητοποιεί την ανοιχτή συμπαιγνία και συνενοχή των συμμάχων μας αμερικάνων ιμπεριαλιστών σ’ αυτές τις παραβιάσεις. Να συνειδητοποιεί τέλος τον ανοιχτό εμπαιγμό της πολιτικής αλλά και της στρατιωτικής ηγεσίας, με την πρακτική τους του εθνικού μειοδότη τόσο στο Αιγαίο όσο και στην Κύπρο. Είναι λοιπόν πολύ φυσικό, όλ’ αυτά να οδηγήσουν έναν ευαίσθητο, έντιμο και θαρραλέο αγωνιστή σαν τον Παυλή σε θέσεις και πρακτικές καθαρά αντικαθεστωτικές».

Το τι ακριβώς συνέβη δεν θα το μάθουμε ίσως ποτέ. Εκείνο, όμως, που έχει αξία είναι τα λόγια του Μητσοτάκη και κυρίως η ενσυνείδητη προσπάθειά του να φτιάξει το παζλ (καλύτερα, ένα περίεργο μωσαϊκό συμφερόντων) μέσα στο οποίο «φιλοξενούνται» οι ψηφίδες της τρομοκρατίας με τα περίστροφα, τις βόμβες, το αίμα.

Μην ξεχνάμε ότι βρισκόμαστε στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980 –μιας δεκαετίας όπου τα τελευταία σπαράγματα του Ψυχρού Πολέμου έχουν μια απίστευτη αγριότητα στην εκδήλωσή τους.

Ο Μητσοτάκης το λαμβάνει υπόψη του. Το υπολογίζει. Όπως υπολογίζει και το γενικότερο κλίμα στη χώρα με την καθεστωτική αντίληψη που έχει ένα μέρος του ΠΑΣΟΚ που έρχεται με ορμή στην εξουσία. Σε κάθε περίπτωση είναι μια αντίληψη που επιβιώνει στο διάβα του χρόνου, καθορίζει συμπεριφορές και ακινητοποιεί δυνάμεις και πρωτοβουλίες. Ο Μητσοτάκης έχει συνείδηση ότι είναι ένας από τους στόχους. Άλλωστε, «βλέπει» να πέφτουν από τα δολοφονικά περίστροφα δύο κεντρικά πρόσωπα του συντηρητικού κόσμου –ο Αθανασιάδης (εφημερίδα «Βραδυνή») και ο Μομφεράτος («Απογευματινή»).

Τα τελευταία σπαράγματα του Ψυχρού Πολέμου, η καθεστωτική αντίληψη μερίδας του βαθέος ΠΑΣΟΚ, τα περίστροφα της “17 Νοέμβρη” αλλά και μια ανίσχυρη ελληνική

οικονομία συνθέτουν το παζλ της δεκαετίας του '80. Όλα παραμένουν ανοικτά ως ενδεχόμενα. Τίποτα δεν αποδεικνύεται, όπως συμβαίνει και στις σειρές του BBC...

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2PLeKnO>